

СИГУРНОСТ
ВСЕКИ ДЕН

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93,
www.babh.government.bg

**Разпространение на бруцелозата по говедата и бруцелозата по овцете и
козите в Македония (2004- 2012 г)**

**Доклад на Работната група за бруцелозата, към Европейската
Комисия от среща проведена в Скопие, Македония, 14-15 май, 2013**

**Report of the 'Brucellosis task force' , Meeting in Scopie, FYROM, 14-15 May, 2013
Directorate G- Veterinary and International affairs, Unit G5,
Food chain and animal health expenditure
Document SANCO/12518/2013**

Бруцелоза по говедата (причинител *Brucella abortus*)

Македония има сериозни проблеми с бруцелозата по говедата (БГ). В страната са регистрирани 261 073 говеда в 40 868 стада. Ваксинацията е забранена. Програмата за ерадикация на болестта е на принципа „изследване и клане на положителните“. Не се провежда тест преди придвижване. Изследват се кръвни проби от говеда след 6 месечна възраст чрез Розбенгал тест, а като потвърждаващи тестове - реакция за свързване на комплемента и i-ELISA. Изолирани са няколко щама *Brucella abortus*. Има един случай на изолиране на *Brucella melitensis* от говедо.

БГ е установена в повечето региони на страната. През 2010 г са изследвани 168 682 говеда (663 положителни - 0,39%, 78 заразени стада), 2011 г - изследвани 147 615 говеда (225 положителни - 0,15%, 66 заразени стада) и 2012 г - изследвани 144 619 говеда (416 положителни- 0,29%, 64 заразени стада). В граничните с България общини Крива паланка, Делчево и Брегово през 2010 и 2011 г са регистрирани заразени стада.

Бруцелоза по овцете и козите (причинител *Brucella melitensis*)

В страната са регистрирани 785 959 овце и кози в 9 337 смесени стада. Овцете (16 породи) са 724 688, а козите - 61 271. Община Крива паланка граничеща с България е свободна от бруцелоза по овцете и козите (БОК). В общините Прилеп и Щип се практикува масова ваксинация.

Преди 2008 г се прилага принципът “изследване и клане на положителните животни“. Липсва контрол по придвижването и идентификация на животните. Максималният брой положителни животни е през 2007 г- 18 978 и регистрирани 380 заболели хора. През 2004 г са изследвани овцете и козите в 967 населени места, от които 323 са положителни (33,4%), през 2005г. - 1 066 населени места- 256

положителни (24,0%), през 2006 - 662 населени места - 158 положителни (23,9%) и през 2007 г. - 273 населени места - 62 положителни (22,71%).

През 2008 г въз основа на резултатите получени за периода 2004 - 2007 г. започва да се прилага нова програма, като за целта страната е разделена на 3 области:

- Области, които са свободни или болестта съществува с много ниска превалентност;
- Области, в които болестта се установява с ниска или средна превалентност;
- Области, в които има висока превалентност на БОК.

В **първата група** територии е забранена ваксинацията и се прилага принципът “изследване и клане на положителните животни“. Изследват се всички овце и кози над 6 месеца. Във **втората група** територии се извършва ваксинация на дзвизките, ваксинацията на възрастни животни е забранена, клане на ваксинирани животни след 3 месеца и изследване на всички овце и кози над 6 месец. В областите с висока превалентност на БОК (**трета група**) се прилага масова ваксинация от 2008 г.

През 2008 г са изследвани 6 345 стада, от които 652 са положителни (10,28%), а през 2009 г 6 012 стада - 692 положителни (11,51%).

По отношение на броя на изследваните животни през 2008 г - 596 213, от които 16 052- 2,69% са положителни, а през 2009 г - 543 011 изследвани животни, от които 9 606 – 1,77% са положителни.

Според компетентните власти изпълнението на програмата за ерадикация на БОК има ограничен успех по отношение намаляване на броя на позитивните стада и подобряване на контрола при придвижване на стадата. Има голямо намаляване на заболелите хора и разходите за компенсация.

ИЗГОТВИЛ:

Проф. д-р Бойко Ликов
29.11.2013